Vanamahotsava 2010

Principal Chief Conservator of Forests, Odisha

ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଶା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

୬୧ତମ ବନମହୋତ୍ସବ ସପ୍ତାହ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ବୃକ୍ଷଲତା ଓ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଆମ ଜୀବନକୁ ସରସ ଓ ସୁନ୍ଦର କରିଥାନ୍ତି। ବୃକ୍ଷ ତଥା ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରତି ମମତା ଓ ଆଦର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ବନମହୋତ୍ସବ ପାଳନ କରାଯାଏ। ଚଳିତ ବର୍ଷ ୬୧ତମ ବନମହୋତ୍ସବ ସପ୍ତାହ ପାଳନର ଶୁଭ ଅବସରରେ ମୁଁ ରାଜ୍ୟବାସୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି।

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନଜନିତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା, ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ସୁପରିଚାଳନା ତଥା ବନୀକରଣ ଓ ବ୍ୟାପକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ। ଆମ ଦେଶରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଯେତେ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ନିର୍ଗତ ହୁଏ ତା'ର ପ୍ରାୟ ୧୧.୨୫ ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ବୃକ୍ଷରାଜି ଦ୍ୱାରା ବିଶୋଷିତ ହୋଇଥାଏ। ସୁଖର କଥା ବିଗତ ଦଶନ୍ଧିରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅଞ୍ଚଳର ଆୟତନ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି।

ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ବଢ଼ିବା ହେତୁ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଚାଲିଛି। ପ୍ରାକୃତିକ ଜଙ୍ଗଲ ସେସବୁ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଉନାହିଁ। ଏଥିପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲର ଉତ୍ପାଦକତା ବଢାଯିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରୁ ଚାପ କମାଇବା ପାଇଁ ଯେତେସବୁ ଖାଲି ଜାଗା ସେଥିରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏବେ ଆମରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ୨.୮୫ ଶତାଂଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବେ ବୃକ୍ଷ ଆଚ୍ଛାଦନ ରହିଛି। ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ବାହାରେ ବ୍ୟାପକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଗଲେ ଏଭଳି ବୃକ୍ଷ ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅଞ୍ଚଳ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ତାହାହିଁ ଏହି ସପ୍ତାହ ପାଳନର ଧ୍ୟେୟ ହେବା ଉଚିତ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ବନ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଉଭୟ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲାଗିବା ପାଇଁ ୧୨ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ଓ ଏଥିରୁ ୧ କୋଟି ୮ ଲକ୍ଷ ଚାରା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି। ଜୁଲାଇ ୭ ତାରିଖ ଦିନ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଚାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଲଗାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଅଛି।

ବନମହୋତ୍ସବ ସପ୍ତାହ ପାଳନ ଅବସରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ କରି ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ ଏବଂ ତା'ର ସୁରକ୍ଷା ଓ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯତ୍ନବାନ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେପରିକି ଚାରାଟି ଏକ ବିଶାଳ ଦ୍ରୁମରେ ପରିଣତ ହେବ। ଏହାହିଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ମୋର ନିବେଦନ।

ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ

Odisha Forests
Facts and Figures

Population of the State (2001census, in millions)

2001 Census	Total	Rural	Urban	SC	ST
In millions	36.804	31.287	5.517	6.082	8.145
In per cent	100	85	15	16.5	22

Forest Area as a Percentage of Geographical Area of the State

Geographical Area (sq. km.)	Recorded Forest Area (sq. km.)	Ratio of Forest area to Geographical Area
1,55,707	58,140	37.34 %

Forest & Tree Cover

As per State of Forest Report, 2009 published by the Forest Survey of India, based on interpretation of satellite imageries and ground truthing, Forest & Tree Cover in the state is as follows:

Area	Very Dense	Moderately Dense	Open	Forest cover*	Scrub**	Tree Cover ***
In sq.km.	7,073	21,394	20,388	48,855	4,852	4,435

* at least 1 ha of area with more than 10% crown density
** at least 1 ha of area with less than 10% crown density
*** less than 1 ha in area, with more than 10% crown density

- The Forest cover in the state is 31.38% of its geographical area against the country's 21.02%. The Forest and Tree cover together occupy 34.23% of the geographical area of the State, against 23.84% of the country.
- Of the net increase of 728 sq.km. in forest cover of the country between 2007 and 2009 assessments in the "State of Forest Report", the share of Odisha alone is 100 sq.km., i.e. about 13.74% of the total increase of forest cover in the country.
- During the 10 years ending with the 2009 assessment by FSI, the forest cover in the state has registered a rise of 1.914 lakh ha.

Per Capita Forest Area

State Average	0.158 Ha.
National Average	0.076 Ha.
World Average (FAO's Forest Resource Assessment)	0.065 Ha.

Classification of Forest Area (sq.km.) by Legal Status & Main species

The extent of Reserve Forests is 26,329.12 sq.kms. Large parts of Forest land of the state is still in the books of the Revenue Department and is not notified under the Forest Act.

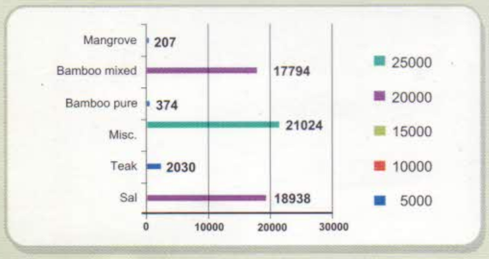

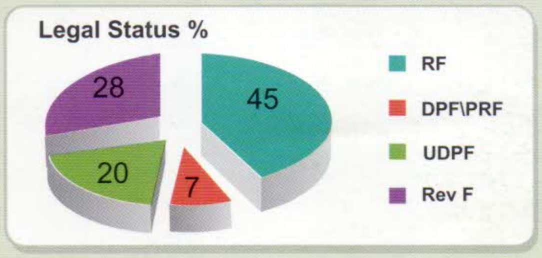

Reserved Forest (sq.km)	DPF/PRF (sq.km)	UDPF (sq.km)	Rev. Forest (sq.km)	Unclassed Forest (sq.km)	Total (sq.km)
26,329.12	11,690.148	3,838.78	16,261.34	20.55	58,139.938